

OPINIA NR
PREZYDENTA MIASTA KRAKOWA
Z DNIA.....

dotycząca projektu uchwały w sprawie ustalenia kierunków działania dla Prezydenta Miasta Krakowa zmierzających do powołania Zespołu do spraw rozwiązywania problemów związanych z hałasem na terenie Gminy Miejskiej Kraków – druk nr 1045.

Na podstawie § 30 ust. 4 pkt 4 Statutu Miasta Krakowa stanowiącego załącznik do uchwały nr XLVIII/435/96 Rady Miasta Krakowa z dnia 24 kwietnia 1996 r. w sprawie Statutu Miasta Krakowa (tekst jednolity: Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 2019 r., poz. 7074 oraz z 2020 r. poz. 919) postanawia się, co następuje:

Opiniuje się pozytywnie z uwagami projekt uchwały wniesiony przez Komisję Ochrony Środowiska Rady Miasta Krakowa w sprawie ustalenia kierunków działania dla Prezydenta Miasta Krakowa zmierzających do powołania Zespołu do spraw rozwiązywania problemów związanych z hałasem na terenie Gminy Miejskiej Kraków – **druk nr 1045.**

UZASADNIENIE

Prezydent Miasta Krakowa pozytywnie opiniuje dążenia Rady Miasta Krakowa do włączenia się w działania zmierzające do zagwarantowania na terenie Krakowa właściwego klimatu akustycznego. Pragnę jednak zaznaczyć, iż duża część zadań wskazanych w projekcie uchwały do realizacji przez zespół zadaniowy jest już realizowana w ramach kompetencji Urzędu Miasta Krakowa oraz miejskich jednostek organizacyjnych. Ponadto niektóre z nich stanowią powielenie ogólnodostępnych materiałów zawierających opracowania naukowe oraz dobre praktyki, przygotowane przez instytuty, organy administracji rządowej lub inne podmioty zewnętrzne.

Wszelkie zgłoszenia wpływające do Prezydenta Miasta Krakowa, jako organu ochrony środowiska w zakresie emisji hałasu, są analizowane przez Wydział Środowiska, Klimatu i Powietrza UMK, a następnie w ramach uprawnień ustawowych podejmowane są działania zmierzające do ograniczenia uciążliwości. Zgłoszenia, których treść wskazuje na brak właściwości organu ochrony środowiska, zostają przekazane do właściwych organów lub jednostek miejskich, a odpowiedź w tym zakresie zostaje udzielona zgłaszającemu.

Działania w zakresie ochrony środowiska przed hałasem podejmowane są również przez Straż Miejską Miasta Krakowa, Zarząd Dróg Miasta Krakowa oraz na etapie realizacji inwestycji - Zarząd Inwestycji Miejskich w Krakowie. Nadmieniam, że działania w zakresie ochrony środowiska przed hałasem są ściśle określone przez ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (tekst jednolity: Dz. U. z 2025 r., poz. 647 z późn. zm.), zaś sposób prowadzenia kontroli reguluje art. 379 ust. 3 ww. ustawy oraz rozdział 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. *Prawo przedsiębiorców* (tekst jednolity: Dz. U. z 2025 r., poz. 1480 z późn. zm.) oraz wymogi wynikające z *Kodeksu postępowania administracyjnego*. W związku z powyższym ewentualne rekomendacje w zakresie walki z hałasem wynikające z analizy zgłoszeń mieszkańców, o których mowa w § 2 pkt. 1 b) nie mogą wiązać się z ingerencją w indywidualnie rozpatrywane sprawy administracyjne.

Pomiary hałasu, o których mowa w § 2 pkt. 1 c), stanowiące dowód w sprawie w postępowaniu prowadzonym w oparciu o art. 115a ustawy *Prawo ochrony środowiska*, każdorazowo zlecane są firmie posiadającej status akredytowanego laboratorium, z którym Wydział Środowiska Klimatu i Powietrza UMK corocznie podpisuje umowę obowiązującą na dany rok budżetowy.

W kwestii współpracy z organami Inspekcji Ochrony Środowiska informuję, iż w związku z nowelizacją ustawy *Prawo ochrony środowiska*, która wprowadziła zmiany w art. 115a od dnia wejścia w życie, tj. od dnia 23 września 2021 r., Inspekcja Ochrony Środowiska nie podejmuje działań w zakresie emisji hałasu do środowiska w stosunku do nowych zgłoszeń, tj. dla których wcześniej nie została wydana decyzja o dopuszczalnym poziomie hałasu przez Prezydenta Miasta Krakowa. Wszelkie tego typu sprawy są przekazywane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie z komentarzem, iż przez WIOŚ mogą być załatwiane wyłącznie interwencje na uciążliwość akustyczną zakładów posiadających decyzję o dopuszczalnym poziomie hałasu lub pozwolenie zintegrowane, w którym określone są dopuszczalne poziomy hałasu. Małopolski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska otrzymując wnioski o interwencję, które nie były wcześniej przedmiotem kontroli Prezydenta Miasta Krakowa informuje, iż nie jest organem właściwym do rozpoznania tego typu spraw.

Wydział Środowiska, Klimatu i Powietrza UMK na bieżąco współpracuje z jednostkami Gminy Miejskiej Kraków oraz wydziałami realizującymi zadania w zakresie planowania przestrzennego, transportu i inwestycji. Nadmieniam, że zadania określone w projekcie przedmiotowej uchwały, takie jak zasięganie opinii ekspertów zewnętrznych przy opiniowaniu inwestycji czy zlecanie ekspertyz tym specjalistom, mając na uwadze dużą ilość i zakres inwestycji realizowanych przez Miasto, wiązać się będzie z koniecznością znacznego zwiększenia wydatków na realizację tych celów. Należy przy tym uwzględnić fakt, iż priorytetem w zakresie hałasu komunikacyjnego jest obecnie realizacja zadań określonych w *Programie ochrony środowiska przed hałasem dla województwa małopolskiego*, przyjętym uchwałą nr IV/24/24 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 4 lipca 2024 r., których część - z uwagi na ograniczenia finansowania, nie jest realizowana w terminach określonych w tym *Programie*.

Odnosząc się do zagadnienia prowadzenia konsultacji z ekspertami w celu identyfikacji i adaptacji dobrych praktyk w zakresie ograniczania hałasu należy mieć na uwadze, iż dobre praktyki obejmujące m.in. kompendium wiedzy dotyczące metod ograniczania hałasu, zostały szczegółowo opisane w dokumentach opublikowanych na stronach rządowych Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Udostępniono tam specjalistyczne opracowania, takie jak dobre praktyki wykonywania programów ochrony środowiska przed hałasem oraz strategicznych map hałasu, a także m.in. katalogi danych przemysłowych, katalogi dotyczące infrastruktury transportowej i środków transportu, dobre praktyki tworzenia obszarów cichych. Powyższe dokumenty dostępne są pod adresami:

- <https://www.gov.pl/web/gios/opracowania>,
- <https://www.gov.pl/web/gios/programy-ochrony-srodowiska-przed-halasem>.

W kwestii zadań w obszarze planowania działań i wdrażania strategii antyhałasowych Prezydent Miasta Krakowa opracowuje i sprawozdaje do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska strategiczne mapy hałasu, jak również współtworzy za pośrednictwem miejskich jednostek oraz wydziałów UMK wraz marszałkiem województwa, a następnie realizuje założenia programu ochrony środowiska przed hałasem dotyczące Miasta Krakowa.

W kwestii wytycznych dla organizacji wydarzeń publicznych pod kątem ograniczenia uciążliwości akustycznych, o których mowa w § 2 pkt. 3e wyjaśniam, że w celu udostępnienia gruntów miejskich do organizacji imprez i wydarzeń, wytyczne pod kątem zawierania umów cywilnoprawnych z organizatorem w tym zakresie, określone są zarządzeniem nr 1205/2024 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 18 kwietnia 2024 r. w *sprawie czasowego udostępniania nieruchomości* (z późn. zm.). Powyższe zarządzenie określa m.in. warunki organizacji wydarzeń pod kątem emisji hałasu. W przypadku innych gruntów, na których organizowane są wspomniane wydarzenia i dla których wydana została stosowna zgoda organu samorządu wynikająca z delegacji ustawowej, Prezydent Miasta Krakowa nie jest właściwy do formułowania warunków zawartych w zezwoleniu, wykraczających poza uprawnienia nadane przez akty prawa powszechnie obowiązującego. Przykładowo, nie posiada kompetencji do określania ograniczeń poziomu dźwięku dla imprezy masowej.

Zadanie określone w pkt § 2 pkt. 4 b) zostało już zrealizowane - publicznie dostępny system informacji o poziomach i przekroczeniach hałasu został opracowany i opublikowany pod adresem strony internetowej: https://msip.um.krakow.pl/kompozycje/?config=config_halas.

Natomiast informacja o podejmowanych/planowanych do podjęcia działań w zakresie ograniczenia hałasu dostępna jest na stronie internetowej: <https://mapymalopolski.pl/app/mapa/miip/posph2024/?mapview=50.003310%2C19.910631%2C34317.15s>.

W kwestii współpracy z instytucjami zdrowia publicznego w zakresie badań nad wpływem hałasu na zdrowie mieszkańców pragnę wyjaśnić, iż wpływ na zdrowie został szeroko przeanalizowany i zbadany przez instytuty badawcze, w tym Światową Organizację Zdrowia. Współpraca w tym zakresie wykracza poza kompetencje organów samorządu terytorialnego. W oparciu o ww. analizy i badania naukowe Minister Środowiska we współpracy z Ministrem Zdrowia, zgodnie z delegacją zawartą w art. 113 ust. 1 i 2 ustawy *Prawo Ochrony środowiska* wprowadził rozporządzeniem z dnia 14 czerwca 2007 r. dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku, emitowanego przez określone typy źródeł emisji mając na uwadze wpływ na zdrowie ludzi. Normy te są wiążące dla organów administracji publicznej sprawujących kontrolę nad ich przestrzeganiem. Zgodnie z dyspozycją wyrażoną w ww. przepisie prawa minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia określa rozporządzeniem dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku, mając na uwadze przepisy prawa Unii Europejskiej odnoszące się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku. Powyższe oznacza, że normy hałasu zostały wyznaczone na określonych poziomach i konsultowane z Ministrem Zdrowia, mając na uwadze wpływ na zdrowie człowieka. Europejska Agencja Środowiska (EEA - agencja Unii Europejskiej, której zadaniem jest dostarczanie niezależnych i rzetelnych informacji na temat środowiska) w dokumencie „Good practice guide on noise exposure and potential health effects” - European Environment Agency Technical report 11/2010, wskazała progowe wartości poziomu hałasu (określonego wskaźnikami LDWN, LN, Lmax, SEL), powyżej których pojawiają się negatywne efekty oddziaływania hałasu na organizm ludzki, które to wartości powinny decydować o dopuszczalnych wartościach poziomu hałasu określonych wskaźnikami hałasu.

Przekroczenie tych wartości progowych poziomu hałasu stanowi początek problemów zdrowotnych człowieka narażonego na działanie hałasu. Światowa Organizacja Zdrowia opublikowała kilka strategicznych pozycji dotyczących wpływu hałasu na zdrowie m.in. *Wytyczne WHO w sprawie hałasu w środowisku dla regionu europejskiego* (<https://www.who.int/europe/publications/i/item/9789289053563>), które stanowią niezbyty

dowód na to, że hałas jest jednym z największych zagrożeń dla zdrowia fizycznego i psychicznego oraz dobrego samopoczucia w regionie europejskim. Dokument ten określa poziomy, przy których hałas ma znaczący wpływ na zdrowie i zaleca działania mające na celu zmniejszenie narażenia na hałas. Po raz pierwszy zastosowano kompleksowe i rygorystyczne ramy metodologiczne w celu opracowania zaleceń. Kolejną publikacją WHO, w oparciu o której rekomendacje państwa członkowskie Unii Europejskiej ustanawiają dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku jest: „Night noise guidelines for Europe” (<https://iris.who.int/handle/10665/326486>).

W związku z ogólnodostępną wiedzą na temat oddziaływania na zdrowie hałasu o poziomie wyższym od obowiązujących prawnie norm, działania organów administracji publicznej powinny skupić się na egzekwowaniu przestrzegania obowiązujących poziomów, w zakresie kompetencji ustalonych ustawą *Prawo ochrony środowiska*. Mając na uwadze szeroki zakres tematyczny projektu uchwały oraz liczbę zaangażowanych wydziałów i jednostek należałoby wydłużyć termin rozpoczęcia działalności zespołu (określony w § 4 do dnia 31 marca 2026 r.) do dnia, w którym nastąpiłoby nie tylko ustalenie jego składu, ale również określenie podziału kompetencji wewnątrz jego struktur i sposobu ich realizacji.

Mając na uwadze powyższe opiniuję pozytywnie z uwagami projekt uchwały według druku nr 1045.

Prezydent Miasta Krakowa

Aleksander Miszalski